

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 2

89. ÅRGANG

29. JANUAR

1 9 7 7

Kirken i Italia
må begynne forfra

(SIDE 8)

Dag Tore
og alle de andre

(SIDE 5)

Liturgiske notater

(SIDE 7)

HVIS DU ØNSKER FRED, SÅ FORSVAR LIVET

Paul VI's budskap til fredens dag 1977

Hvert år sender paven ut et budskap til første søndag i januar, som markeres som fredens dag. I år har han valgt som tema: «Forsvar livet», for, sier han, fredens fiender og livets fiender er de samme. Vi gjengir her et utdrag av den teksten som Vatikanet har sendt ut i anledning fredsdagen.

Når vi som kristne snakker om fred, mener vi ikke bare fravær av krig, men en fred som innebærer en felles anstrengelse for å oppnå mange sosiale, kulturelle og åndelige verdier, med større rettferdighet, sikkerhet, solidaritet, skaperevne og brorskap som mål. Det er denne fred paven setter i forbindelse med livet, når han velger «Forsvar livet» som tema for 1977. Freden beskytter og utvikler livet.

Forsvar menneskelivet.

Først ved å erklære «krig mot krig», og mot rustningskappløpet. Dernest ved å fremme livet. Hvis krig

er et annet navn på døden, er liv et annet navn på freden. På et vis er abortproblemet beslektet med krigsproblemet, for både krig og abort får en til å tenke og handle som om retten til liv eller død sto til fri disposisjon for mennesket. Krig gir en gruppe mennesker anledning til å drepe kjempende (og ofte ikke-kjempende) fra motstanderens land, og retten til å kreve deres egne medborgeres liv (yrkesmilitære og vernepliktige). Liberaliseringen av abort gir mor, far, ekteparet, eller samfunnet, rett, makt, og, for enkelte folks vedkommende, plikt, til å tilintetgjøre det barnet som er blitt unnfanget.

Sulten må nevnes i denne forbindelse: for tiden er interessen med rette konsentrert om utviklingens politiske, sosiale og kulturelle aspekter. De siste ti år har gitt vitenskapelig bevis for at spørsmålet om vannforsyningene også er viktig. «Forsvar livet»: Denne appellens skulle hjelpe oss til å rette oppmerksomheten mot de uelsende lands skyldige glemsomhet. Ellers vil vi få høre den bebreidelsen som Kristus rettet til den onde rike mannen som ikke brød seg om den fattige Lazarus (Lukas 16, 20).

Forsvar menneskelivet mot alt som svekker og vanærer det.

Budskapet siterer det Vatikan II sa om umenneskelige livsbetingelser, og noe av det Paul VI tidligere har sagt om vold, og især om tortur. Båndet mellom freden og respekten for livet er her helt klart. Kan et samfunn, en nasjon, leve i fred når dets «tenkere» blir angrepet, og blir fratatt sine tanker, sin vilje og sin overbevisning?.

Bort fra forbrukersamfunnet.

Mennesket lengter etter et menneskeverdig liv. For å nå dit må man ta i betraktning alt som nå kalles «økologi»: «Menneskets riktige forhold til naturen, behandlingen av menneskets omgivelser, utviklingen av de fysiske og estetiske muligheter, ønsket om å gå ut over forbrukersamfunnets stadium til et nytt verdinivå, og til et ideal som ligger høyere enn selvisk nytelse.

Her siteres Johannes XIII: *Pacem in terris*: «Vi må tenke på menneskesamfunnet som en først og fremst åndelig virkelighet». — «Menneskene anerkjenner at deres Gudsforhold er grunnlaget for livet — for deres in-

dre liv, og for det livet de lever i samfunn med sine medmennesker.» Fredsbudskapet fortsetter: «Denne teksten bringer vårt tema til sin egentlige høyde og utover den, til den oppstandne Kristi lys og nåde, og til den verdslige og åndelige frelsen som han bringer verden idag, slik Han gjorde det igår og vil gjøre det imorgen.»

Troens lys.

I troens lys ser vi, at Gud gir livet, og at han er den eneste Herre over liv og død. Gud gir liv til mennesket, som kronen på skaperverket: «Vær fruktbare og bli mange» (1. Mosebok 1, 28). Dette livet, som er ødelagt av synden, men reddet og guddommeliggjort med frelsen i Sønnen, gis til mennesket. Gud overdrar ansvaret for dette til mennesket.

Troens lys viser løsning på spørsmålet om hvordan vi skal handle moralsk. Dette gjelder fremfor alt spørsmål om krigen og om abort. Hvordan kan en respektere livet i den grad kirken ønsker det, i en verden i forandring og utvikling? Hvordan finne løsninger i spørsmål, hvor så mange mennesker og så mange ikke-kristne og endog umenneskelige faktorer er med i bildet? Hvordan forene alt dette med Guds bud, som er objektivt?

Troens og kirkens erfaringer peker mot løsninger på disse spørsmål. Først, når det gjelder motsetningen mellom den «objektive» morallov og den subjektive samvittighet: den personlige modningsprosess har veier som bare Gud kan dømme om, likevel er det grenser som man ikke har lov til å overskride.

Dernest, når det gjelder tiden når Guds lov «du skal ikke drepe» må anvendes, må vi gjøre alt for at det skal bli nå. Og det kan gjøres nå, ved litt etter litt å vinne terreng. Men når vil disse bitene av trofasthet mot Guds lov lenkes sammen? Når vil de utgjøre et sammenhengende territorium? Når vil krigen opphøre å være et lovlig middel til å løse konflikter, slik konsilet og pave stolen så inntrengende ber om det? Når vil man

(Forts. side 6)

REDAKSJONELT:

PAVEN

St. Olav gjengir idag et utdrag av pavens fredsbudskap for 1977. «Lefèbvresaken kunne fortone seg som en konflikt mellom paven og Lefèbvres tradisjonalistiske tilhengere. Det kan derfor være på sin plass å si noe om hvilken autoritet pavelige skrivelser og synspunkter har i kirken.

Jesus Kristus åpenbarte Gud for oss. Åpenbaringen i streng forstand sluttet da det siste øyenvitne til Jesu liv døde. Denne åpenbaringen finnes nedfeldt i Det nye testamente. Siden den tid er det regelmessig oppstått spørsmål om hvordan vi skal forstå åpenbaringens innhold. Da kommer kirkens biskoper sammen i konsil for å finne klarhet i stridsspørsmålene. Det som har vært trodd «alltid, på alle steder og til alle tider» blir definert som katolsk tro. Kirken bygger her på løftet om Den hellige ånds hjelp.

Konsilene har med få unntak vært president av Biskopen av Roma, også kalt paven. Konsilets definisjoner blir proklamert av ham. Paven kommer altså ikke med dogmatiske definisjoner som er fremmede for tradisjonen eller Det nye testamente. Han definerer aldri alene, alltid i samråd med biskopene.

«Ex cathedra», det vil si slik at læremyndigheten er trukket inn formelt, har paven bare talt én gang i dette århundre, i 1950.

Det annet Vatikankonsil kom ikke med dogmatiske definisjoner, bare med praktiske beslutninger og prinsipper for kirkens liv.

Foruten de sjeldne uttalelsene om innholdet i katolsk kristentro, sender paven og hans regjeringskontorer «kurien» i Vatikanet regelmessig ut en del skrivelser. Disse bygger på det faktum at kirken også er et menneskelig, jordisk samfunn, som må ha visse regler, liksom ethvert menneskelig fellesskap. Det obligatoriske solibat for prestene ligger på dette plan. Det er en ordning som kirken har gitt seg selv, fordi det var praktisk i en viss tidsperiode. Kirken kan selv gjøre solibatet valgfritt, hvis det viser seg hensiktsmessig.

Pavens årlige budskap om fred uttrykker hans ønske om det gode for alle mennesker. Teksten inneholder ikke mye nytt. Den henviser til flere uttalelser fra Johannes XXIII, fra det annet Vatikankonsil og av Paul VI selv. Den har den autoritet som stammer fra det faktum at den er inspirert av evangeliet og den katolske tradisjon, og utsendt av biskopen av Roma, Peters etterfølger. Men teksten definerer ikke katolsk tro, og katolikker er ikke nødvendigvis enige i alle detaljer i teksten. Leser man lignende skrivelser fra forrige århundre, vil man smile av mange synspunkter.

Marcel Lefèbvres bevegelse er betenkelig, ikke fordi Lefèbvre er glad i Latin og gammel liturgi — det er de fleste av oss — men fordi han bestrider at den høyeste myndighet i kirken ligger hos paven og konsilene. Han vil ikke anerkjenne Vatikan II's beslutninger. Derfor må paven reagere skarpt og erklære at Lefèbvre ikke lenger snakker på vegne av kirken. I neste nummer vil St. Olav bringe et utdrag av pavens brev til Lefèbvre.

Under rubrikken «Av pressen» gjengir vi i dette nummer en ung luthersk prests tanker om velsignelsen ved en læremyndighet.

LITURGISKE NOTATER

ved frater Kjell Arild Pollestad o. p.

De liturgiske fester.

Den liturgiske reform har medført en forandring og forenkling av den gamle festkalenderen. Det gamle systemet med «klasser» er forlatt, og festene inndeles nå i tre kategorier: høytid (solemnitas), fest (festum), og minnedag (memoria). I vår liturgiske kalender markerer vi høytidene med store bokstaver, søndagene og festene med uthevet skrift, og på minnedagene fører vi opp den helgen som skal minnes.

Kyndelsmesse.

Dette er en fest som har hatt mange navn: Marias renselse, Herrens frembærelse, lysfesten (kyndelsmesse). Den er en av de eldste Mariafester, først bevitnet på 600-tallet, men trolig feiret allerede på 400-tallet. Etter konsilet betegnes festen utelukkende som «Herrens frembærelse» (Præsentatio Domini).

Kyndelsmesse var en av de store merkedager i norsk middelalder, og det er ingen grunn til å gi avkall på en betegnelse som har så sterk hevd i vår lokale tradisjon. En «lysmesse» har utvilsomt sin berettigelse i vårt

nordiske vintermørke. I Gammelnorsk Homiliebok finnes en preken for Kyndelsmesse som bedre enn noe annet angir festens innhold. Oversettelsen er av Astrid Salvesen):

«Den høytiden vi feirer idag, gode brødre, har sitt opphav i den begivenhet at Maria, Vår Herres mor, på denne dagen gikk til kirken med sønnen sin, førti dager etter at han var født. Hun bragte med seg offergaver til Gud for sønnen, slik som det var påbudt i Moseloven, og det var to turtelduer eller to duer. I bøkene kalles denne høytiden Marias renselse, ikke fordi Maria var uren etter fødselen, eller fordi hun eller sønnen hennes trengte til å renses ved offergaver, men fordi hun i sin ydmykhet nedverdiget seg til å oppfylle de bud som loven påla som renselse for de urene mødre. Av dette kan vi lære i hvilken grad vi skylder å gjøre det Gud påbyr oss å gjøre til bot for våre synder, når Kristus selv og hans mor Maria, syndeløse som de var, ydmyket seg til å følge de påbud som var pålagt til renselse for syndere. Denne høytiden ble kalt Marias renselse, og den betegner at de rettferdige trer

inn i himmelen med gode gjerninger.

Dette viser vi også, ved at vi idag står i kirken med brennende kjerter. For i evangeliet sa Herren: «Hold en brennende kjerte i hendene» Og vi skal legge merke til at det som ble ofret for Kristus, var to turtelduer eller to duer.

— La oss derfor være rodløse og bringe Gud turtelduer og duer, det er åpenhet og renhet på legeme og sjel og nidkjærhet i bønn. La kjærlighetens flamme opplyse våre hjerter og de gode gjerningers lys brenne i våre hender, slik at vårt gode eksempel kan lyse inne i Guds tempel, det kristne folk. La oss løpe Kristus imøte med kjærlighet og et rett liv, innby ham til vårt hjertes tempel med barmhjertighetsgjerninger og ta imot ham med den rette tros hender. Da vil han lede oss inn i sin herlighets tempel, og dra oss inn til den fred det vil bli i all evighet å se Guds frelse, Herren selv, Jesus Kristus, han som med Faderen og den Hellige Ånd lever og regjerer per omnia sæcula sæculorum. Amen».

St. Ansgar — Nordens apostel.

3. februar minnes vi den hellige Ansgar, den første kristne misjonær i Nord-Europa. Han ble født ved Amiens i 801 og døde i Bremen i 865. Han ble tidlig munk, og i 826 dro han til Danmark for å forkynne evangeliet. Danskene ville ikke vite av ham, og han vendte seg da til Sverige, hvor han hadde en viss fremgang. I 831 ble han erkebiskop av Hamburg, og pave Gregor 4. gav ham ansvaret for de skandinaviske folk. Etter at danskene hadde ødelagt Hamburg i 845, fikk han bispesetet i Bremen, men brukte det meste av sin tid til å preke i Danmark og Sverige. Men misjonsarbeidet ble avbrutt ved hans død, og skandinavene ble først kristnet nærmere 200 år senere. Ansgars følgesvenn, St. Rembert, har skrevet om hans liv.

LITURGISK KALENDER

JANUAR:

30. 4. alm. søndag. Jer. 1, 4—5. 17—19; 1. Kor. 12, 31—13, 13; Luk. 4, 21—30.
31. St. Johannes Bosco. Hebr. 11, 32—40; Mark. 5, 1—20.

FEBRUAR:

1. Ferial. Hebr. 12, 1—4; Mark. 5, 21—43.
2. **Kyndelsmesse** (Herrens frembærelse). Malak. 3, 1—4; Hebr. 2, 14—18; Luk. 2, 22—40.
3. St. Ansgar. Hebr. 12, 18—19. 21—24; Mark. 6, 7—13.
4. Ferial. Hebr. 13, 1—8; Mark. 6, 14—29.
5. St. Agathe. Hebr. 13, 15—17. 20—21; Mark. 6, 30—34.
6. 5. alm. søndag. Esaias 6, 1—8; 1. Kor. 15, 1—11; Luk. 5, 1—11.
7. Ferial. Genesis (1. Mosebok) 1, 1—19; Mark. 6, 53—56.
8. Ferial. Gen. 1, 20—2, 4; Mark. 7, 1—13.
9. Ferial. Gen. 2, 4—9. 15—17; Mark. 7, 14—23.
10. St. Scholastica. Gen. 2, 18—25; Mark. 7, 24—30.
11. Jomfru Maria av Lourdes. Gen. 3, 1—8; Mark. 7, 31—37.
12. Ferial. Gen. 3, 9—24; Mark. 8, 1—10.

Dag Tore og alle de andre

AV
KJELLAR E. POLLESTAD, O.P.

De fleste av oss kjenner ikke mange funksjonshemmede. Vi husker kanskje fra barndommen et eller annet barn som var «åndsvakt», som laget rare lyder og viste tungen når det spiste. Eller en gutt som var døvstum og bare kunne skrike og vifte med armene. Eller en pike som var blind, og som vi snakket høyt og langsomt til, som om hun i tillegg var døv. Kanskje husker vi også at som barn kunne vi leke med alle disse; vi fant alltid på noe som de kunne være med på. Det kostet oss ingenting. Det var bare naturlig. Når vi senere ser tilbake på vårt samvær med disse som var annerledes, blir vi kanskje klar over at de fremkalte noe av det beste i oss. Plutselig ble det viktigere å støtte og hjelpe enn å hevde seg. Og ofte forsøkte vi å late som om deres handicap ikke eksisterte, som om de var akkurat som oss. Dette er intet annet enn det spesialistene nå kaller «å utvide normalitetsbegrepet». Som barn gjorde vi det uten å kalle det noe som helst. Vi hadde neppe noe normalitetsbegrep heller.

Men siden er vi blitt voksne. Det er vel også våre funksjonshemmede venner. Men hvor er det blitt av dem? For oss er de bare et minne fra barndommen. Er de kanskje døde? Etter nærmere undersøkelse viser det seg ofte at de som for oss er døde og borte og nesten glemt, de lever videre,

Forfatteren Tordis Ørjasæter

i «dertil egnede institusjoner». Dermed har samfunnet tatt hånd om dem, og vi kan glemme dem. De er borte, de som fikk oss til å glemme oss selv et øyeblikk. De er havnet blant like-sinnede, og generer oss bare i den grad de legger beslag på våre skattepenger.

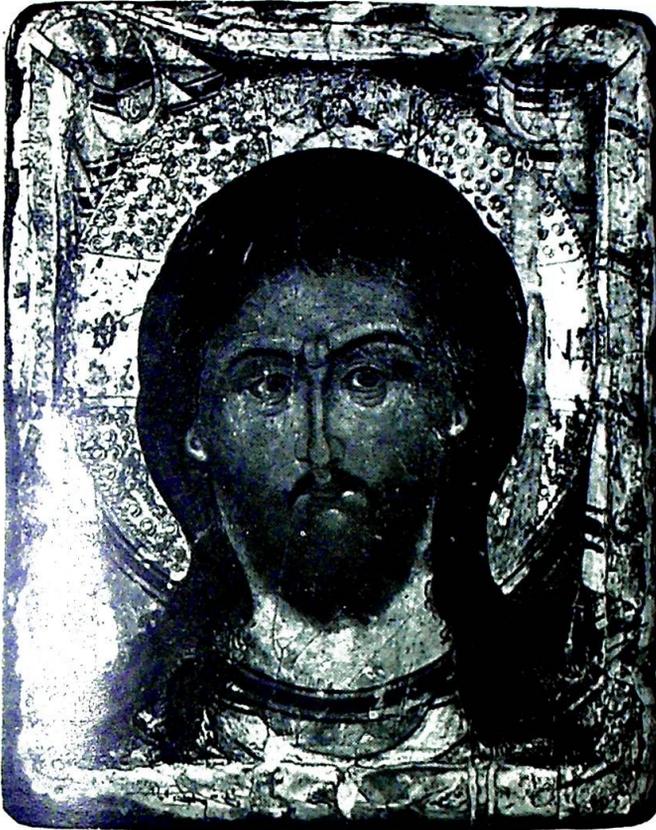
Dette er ikke et angrep på våre institusjoner. De få jeg kjenner gjør så menn et godt arbeid, ut fra de faktiske forutsetninger og bevilgninger. Snarere er det et spørsmålstejn ved den holdning som har vært og er rådende når det gjelder omsorgen for de forskjellige kategorier funksjonshemmede, samt ved den politikk som er en frukt av denne holdning. I den senere tid har enkelte historiekjendige røster i fullt alvor hevdet at middelalderens landsbysamfunn, på tross av fordommer og uvitenhet, i langt høyere grad enn vårt velferdssamfunn maktet å integrere såvel de gamle som de funksjonshemmede. Kanskje

er det ikke bare normalitetsbegrepet som trenger å bli gjennomtenkt på ny, men også velferdsbegrepet.

Hva er det så som er galt? Jeg tror ikke problemene skyldes ond vilje, slik enkelte nokså ugenert hevder. Det er sannsynlig at det meste av det uheldige som gjøres, gjøres i god mening. De store institusjonene ble ikke bygget for å fjerne de funksjonshemmede fra samfunnet, men fordi man, da de ble bygget, trodde det var den beste løsning for dem. Feilen er at det går for sent å avvikle dem eller ombygge dem når vi har mistet troen på dem, når vi har innsett at de istedet for å skape vekst og utvikling, ofte fremmer stagnasjon og isolering.

Det er selve vår holdning det er noe galt med, vår lite gjennomtenkte akseptering av konkurransesamfunnet. Vi tar det rett og slett som noe gitt at de som ikke er i stand til å produ-

(Forts. neste side)

Paulus og kristen kunst hos dominikanerne

Dominikanerne innleder sitt vårprogram med en dobbeltforelesning om Paulus tankeverden ved den fransk/svenske dominikaner Jean Paillard, som er kjent i Norden for sine bøker «Fire evangelister, fire verdener», og «Närmare Paulus». Forelesningene holdes mandag 31. januar kl. 19.30, og innleder en hel serie foredrag om Paulus og hans teologi.

Frater Per Bjørn Halvorsen gjennomgår 1. Korintierbrev på to aftener, mens søster Mette Andréen vil tale om Paulus og hans kvinnesyn. Var Paulus så negativ i sitt syn på kvinnen som vi vanligvis beskylder ham for? Eller kunne han, ut fra sin samtid, ikke innta noen annen holdning? Hvilke oppgaver hadde egentlig kvinnen i de første kristne menigheter, og hvilke fikk hun ikke adgang til? Kan vi idag, på grunnlag av Paulus' skrifter, utelukke kvinnen fra enkelte funksjoner i Kirken?

Mandag 28. februar og mandag 7. mars kommer nok en gjest, nemlig professor Edvin Larsson fra Menighetsfakultetet, som vil gjennomgå Romerbrevet, skriftet som Luther lot seg inspirere av ved sin reformasjon.

Mandag 14. mars kl. 19.30 avslutter frater Ellert Dahl serien med å beskrive den kristne urmenighet ifølge Paulus. Det er et bilde av den første kirken som ikke er uten aktualitet for vår situasjon.

Fastegudtjenestene i Sankt Dominikus Kirke vil inneholde vesper, lesninger, preken og kirkemusikk. De arrangeres i samarbeid med søstrene på Sta Katarinahjemmet, og finner sted hver onsdag i mars.

Etter fastegudstjenestene, og hver onsdag i mars, holdes lysbildeforedrag om kristen kunst. Frater Ellert Dahl snakker fire aftener om ikonene, deres opphav og deres rike motivkrets. Den femte aften forteller gra-

LESERBREV

Da tryknings-tiden er 16 dager, kommer reaksjoner på ett nummer av St. Olav ikke i det påfølgende nummer

REDAKSJONEN

fikeren Ørnulf Ranheimsæter om den greskspanske maleren El Greco.

Legdominikanerne.

Legdominikanerne er navnet på en gruppe legfolk som lever sitt kristenliv inspirert av Sankt Dominikus. De møtes én gang hver måned, og i vår har de valgt å studere trekk ved dominikanerordenen: fellesskap, studium, bønn, og kjærlighetens apostolat. Leggruppen inviterer alle til møtene, som mest finner sted på Katarinahjemmet.

Vårprogrammet avsluttes med to konserter etter påske.

Dominikanernes vårprogram foreligger trykt, og fåes tilsendt ved henvendelse til dominikanerne, Neuberggaten 15, Oslo, tlf. 55 07 71.

Kirken i Italia må begynne forfra

Kirsten Rydberg ledet i mange år Sankt Olav Bokhandel i Oslo. Da hun sluttet, flyttet hun til Assisi, hvor hun bor det meste av året, og hjelper nordmenn som besøker byen. Vi har bedt henne skrive et brev til St. Olav om kirkens situasjon i Italia akkurat nå. Kirsten Rydberg tar utgangspunkt i et kåseri av Carlo Caretto, som tilhører «Jesu Små Brødre». «Kirken i Italia må begynne forfra, og denne gang nedenfra», sier han.

Kirken i Italia har naturligvis en mengde aspekter. Der er Vatikanet, der er en tildels fattig og primitiv bondebefolkning, hundretusener industriarbeidere, rik overklasse. Alle disse har hver sin måte å dyrke den

kristne Gud på. Denne blir mer folkloristisk jo lenger sør i landet en kommer, mer representert av lokale helgener, og Maria-dyrkelsen er intens i dette folket som er så glad i barn, i «la mamma» og i alle slags

Julebukk på italiensk — med Betlehemstjernen

prosesjoner og festlige tilstelninger. Brå og restriktive bestemmelser på disse områder fra Kirkens øverste ville sikkert bare frata et følelsesrikt og dramatisk anlagt folkeslag megen glede og megen tro — den være mer eller mindre ortodoks.

Italias tallrike kommunister sørger for rikelig brennstoff til politiske og religiøse debatter, men bak den røde og hissige overflate finnes det mange Pepponer — etter modell fra forfatteren Guareschis Peppone, den kommunistiske borgermesteren som ikke kunne la være å være glad i sin sokneprest. I store deler av landet kommer presten like før påske med vievann for å velsigne hjemmene. Han blir vel mottatt praktisk talt overalt, sies det. Men innenfor de politiske partiene er motsetningene skarpe. Og mange spør: Hvorfor kunne ikke Franzoni møtt større forståelse fra Vatikanet for sitt arbeide blant Romas fattige. Denne tidligere presten stemte kommunistisk ved parlamentvalget i 1976. De kristne italienerne inntar stort sett en skrekkeholdning overfor kommunistene, det kom tydelig til uttrykk foran ovennevnte valg. Det kan det jo ikke komme noe godt utav.

Nylig hørte jeg et kåseri av forfatteren Carlo Caretto, og pratet litt med ham etterpå. Her er han kjent som fratello Carlo, medlem av Jesu små brødre-samfunnet. Han er ikke redd for å si at Italia er avkristnet, at det nå dreier seg bare om kristne miljøer og kretser, at Vatikanet ikke forstår at det italienske folk er pluralistisk og må respekteres som sådant. Ved folkeavstemningen om skilsmisseloven i 1974 inntok fr. Carlo en «ukirkelig» holdning ved å stemme for opprettholdelse av denne loven. Fordi, mente han, Kirken gjør galt i

å vente at menesker som ikke kjenner Kristus og hans lære skal adlyde Kirkens retningslinjer. Og de er mange i Italia nå, disse menneskene. Først må de få anledning til bli kjent med Kristus og bli betatt av hans lære. Dernest kan Kirkens ledere vente å bli hørt.

Det var kommunister til stede ved fr. Carlos kåseri. En av dem spurte hvorfor de kristne ikke gjør som Kristus: deler ut brød til alle som trenger det. Fr. Carlo svarte at Kristus ikke først og fremst var sosialkurator, men at bak alle hans handlinger var det en annen virkelighet, den overnaturlige som vi alle vil møte etter døden.

Enkelt og klart kom motsetningene frem mellom de to, og der forble de den kvelden. Fr. Carlo innbilder seg ikke at han kan gi kommunister eller andre ateister den kristne tro, men han har evnen til å forklare hva den består i og anskueliggjøre den med sin person, så trygg, så inderlig imøtekommende og glad. Et sted i sine bøker sier han likefrem at før det annet Vatikankonsil var Kirken, d.v.s. Paven og biskopene, et skjerm Brett. Kirken skjermet legfolket for — Gud! Nå, etter Konsilet, får vi

endelig kontakte Ham direkte, bli voksne og ansvarsbevisste i vår tro. Og alle er vi Kirken. Dette kan visst ennå i dag være nye toner for mange kristne italienere.

At Italia trenger til evangelisering, og at den må begynne på det primære plan, er en god del unge prester enige i nå. Mange steder i landet er det sentre hvor interesserte kan komme for en eller flere dager, og via våkne og godt forberedte prester og deres medhjelpere konfronteres med kristendommens sannheter. Ikke minst later mange yngre ektepar til å forstå sitt ansvar overfor de unges vitebegjærighet, og ruster seg etter evne til en dialog, særlig med tenåringer. Særlig i storbyene er de unge italienere forlenget kommet hode-stups og uforberedt inn i konsumsamfunnets hyl og mas om penger, sex og alle slags behov. Den gammel-dagse katekismeundervisning preller av på både barn og ungdom som vann på gås. Vanskelig må det jo være å møte dem så de forstår noe av kristendommen.

Men opplagstallene for fr. Carlos bøker tyder på at det langt på vei lykkes ham å gripe mange. Og når han har refset og anmeldt de av Kir-

kens folk som han mener særlig fortjener det, venter han ikke med å erklære sin store kjærlighet til nettopp Kirken. Hvor skulle jeg ellers vende meg hen, sier han. Den jordiske kirken må jo nødvendigvis bestå av oss defekte mennesker. Kristus visste ikke annen råd enn å overlate sitt budskap til feiginger og troløse.

Tross det ofte nesten litt likeglade italienske folkelynne, har tidens religiøse tanker fått manifestere seg på mange forskjellige måter. De unge kristne italienere har neppe illusjoner om kristendommens innflytelse i landet i dag. Men det ser ut som om de er villige til å ta fatt på forkynnelsen når og hvor det lar seg gjøre: med populære sanger og gitarspill, med personlig vitnemål i karismatiske gudstjenester, med oppslutning om ekumeniske sammenkomster. Og det vanskeligste av alt: Å være kristne.

Ingen vet vel hvor mange gode, oppriktige religiøse yngre og eldre prester det for tiden finnes spredt omkring på den så varierte italienske halvøy. Ett er imidlertid sikkert: Italienerne er i sin alminnelighet ærlige, arbeidsomme, tolerante og hjelpsomme mot sin medmennesker. Megen motgang og krisetider har de, og det har de hatt i omkring 1500 år. De forsøker tappert å holde det ut. Og så sant de kan, fryder de seg over solen, vinen, Guds vakre natur — det som er igjen av den — og over alt som er vakkert. Det er egenskaper nedrevet gjennom generasjoner. Det er en kristen sivilisasjon og kultur de har arvet, og som har preget folkekarak-teren.

Bøker av Carlo Carretto:

Lettere dal deserto.

Forlag: La Scuola, Brescia, 1964.

Ciò che conta è amare.

Forlag: Ave, Roma, 1966.

Al di là delle cose.

Forlag: Cittadella, Assisi, 1970.

Il Dio che viene.

Forlag: Città Nuova, Roma, 1970.

Padre mio mi abbandono.

Forlag: Città Nuova, Roma, 1975.

Ovennente bøker kan også fåes på engelsk i St. Olav Bokhandel.

ØYENVITNE I BEYRUTH

«Siste sommer, i juli, lå jeg og solte meg på Langøyene. Da hørte jeg i radio at Norges Røde Kors søkte etter frivillige sykepleiere til et nordisk feltsykehus i Beyruth.»

Det er Calle Almedahl, 32, som forteller. «To uker senere dro jeg til Libanon for å hjelpe».

— Hvorfor dro du?

— I alle fall ikke for å tjene penger. Mange tror at en får krigsrisikotillegg og at en tjener grovt i dollars. Røde Kors har det prinsipp at en skal ikke tjene bedre fordi en hjelper mennesker i nød. Det finner jeg riktig. Nei, jeg dro fordi jeg mente at jeg hadde noe å gi. Jeg synes det er en slags kristen selvfølgelighet å hjelpe der en kan.

Calle Almedahl
forteller
til St. Olav

Ellers hadde vi hjelp av tolk. Men kulturell forskjell gjorde det vanskelig å kommunisere virkelig. Libanerne ventet seg en masse pleie, ellers trodde de at de ikke virkelig ble betraktet som syke. De var meget ømfindtlige for smerte.

Folk spør meg ofte om jeg utsatte meg for fare ved å reise til Libanon. Jeg svarer, at det var ikke farligere for meg enn for de fastboende. Jeg lærte fort å gjøre som dem. Hvis lokalbefolkningen løp, løp jeg også. Ellers var jeg imponert over frivillige Røde Kors-speidere som slo seg sammen etter nabolag, med fare for sitt eget liv, og hentet sårede på gaten. I disse lagene var det både muhammedanere og kristne sammen. Det var et overbevisende eksempel på medmenneskelighet.

— Muhammedanere og kristne sier du, er «kristne» noen god betegnelse på den ene av partene? Er det kristentroen de vil forsvare?

— Nei, det er ikke så enkelt at de kristne skulle være falangister og muhammedanere på venstre-siden. På den politiske venstresiden er også maronittene, som er katolikker, i det deres kirke er unert med vår.

— Norsk TV viste bilder av tanks med kors påmalt?

— Jeg så også bilder av slike tanks, og av falangistsoldater som prydet seg med kristne symboler. Jeg er ikke så stolt på de kristnes vegne

når jeg ser det. Men annet enn på bilder så jeg det aldri, for jeg var på den andre siden av frontlinjen. Jeg vet ikke om «de kristne» i Libanon like mye står for et sosialt sjikt som for Kristus-troende. Ellers venter Røde Kors at jeg unnlater å komme med politisk analyse av situasjonen. Det synes jeg er et riktig prinsipp, for ellers vil Røde Kors' arbeid bli umulig i fremtiden.

— Kan du peke på noen mulig løsning av konflikten i Midt-Østen?

— Nei, det kan jeg ikke, — og årsaken er ikke Røde Kors' prinsipper! Men jeg kan si, at jeg ble slått av fine holdninger hos troende mennesker både blant kristne og muhammedanere. I Beyruth finnes franske dominikanerinner av samme kongregasjon som søstrene i Røgle i Skåne. De bodde i den muhammedanske delen av byen, og de ble der tross krigsfaren, fordi de mente at det er der de hører hjemme, og især under denne konflikten som av og til fremstilles som om det var en religionskrig. Jeg fikk også anledning til å møte druserne, et islamittisk sekt som finnes blant landsbyboere i fjellene. Det var tydelig, at for dem er vest-europeere gudløse mennesker. De var tydelig glade over å møte en europeer som trodde på Gud.

— Hva gjorde de to månedene med deg?

(Forts. side 14)

SPØRRESPALTEN

Ved frater Kjell Arild Pollestad o. p.

TRANSSUBSTANSIASJONEN

Jeg har lest at forvandlingen av brød og vin i messen kalles transsubstansiasjonen. Hva sier Bibelen om dette begrepet?

M. F., Oslo

Ingenting. Ordet forekommer ikke i Bibelen. Transsubstansiasjonen er et teologisk begrep fra det 12. århundres dogmatiske diskusjon.

Men dette betyr ikke at det som begrepet betegner, nemlig at brødet og vinen i messen blir Kristi legeme og blod, er i strid med Skriften. Ordet Treenighet finnes heller ikke i Bibelen, men den sier mye om Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd.

I evangeliene finner vi et klart vidnesbyrd om at brødet og vinen virkelig blir Kristi legeme og blod. Realpresensen er så og si nattverdens dogmatiske kjerne. Ifølge Matteus, Markus, Lukas og Paulus uttalte Jesus: «Dette er mitt legeme. Dette er mitt blod». Det er umulig å oversette med: «dette symboliserer», eller «dette forestiller», for det dreier seg om en virkekraftig handling, en innstiftelse: «Ta og ét alle derav. — Ta og drikk alle derav». Man spiser ikke et symbol.

Den store talen om livets brød i Johannesevangeliet (kap. 6) bekrefter det de andre evangelistene forteller. Jesus sier: «Det brød som jeg gir, er mitt legeme. — Mitt legeme er virkelig næring, mitt blod er en virkelig drikk. Den som spiser mitt legeme og drikker mitt blod, han blir i meg, og jeg i ham».

Hvorfor så dette begrepet «transsubstansiasjonen»? Det er selvsagt ikke ment som noen forklaring av hvordan brødet blir Kristi legeme.

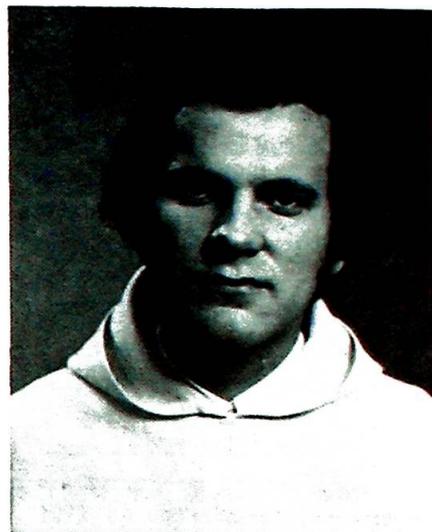
Man kan ikke forklare et mysterium. Men i katolsk teologi er transsubstansiasjonen et dogmatisk begrep som skal uttrykke en helt realistisk forståelse av sakramentet, og hindre alle forsøk på å oppfatte nattverden som en ren symbolhandling. Transsubstansiasjonsdogmet fastslår at hele brødets «substans» blir Kristi legemes «substans». Denne overgangen fra en substans til en annen, er det som kalles transsubstansiasjonen (forvandlingen). Kristus er ikke bare til stede i brødet, for da måtte innstiftelsesordet ha vært: «Mitt legeme er i dette». Jesus sier: «Dette er mitt legeme», og det er dette transsubstansiasjonslæren vil understreke. Den er derfor ikke annet enn et stykke konsekvent teologisk refleksjon over ordene fra Jesu egen munn, og selv om den ikke finnes klart uttrykt i Skriften, så har den sitt grunnlag der.

HVEM VAR VITNE?

Da Jesus ble fristet i ørkenen, var han alene sammen med djevelen. Hvem kunne da høre det som ble sagt, og fortelle det videre? Det samme gjelder Jesu bønn i Getsemane. Apostlene sov, og Jesus bad alene. Hvordan kunne noen høre?

Gymnasiast, Veståsen.

Det dreier seg om to helt forskjellige situasjoner. Fristelsen i ørkenen fant utvilsomt sted uten vitner. Det sannsynlige er at evangelistene her beretter noe som Jesus selv har fortalt til sine apostler. Foranledningen var kanskje da han første gang talte om sin lidelse. Peter protesterte, og Jesus sa til ham: «Bort fra meg, Satan, du vil føre meg til fall». (Matt.

16, 23) Peter forsøkte her det samme som djevelen hadde forsøkt, nemlig å lede Jesus bort fra den vei han skulle gå. Han var ikke kommet for å oppnå jordisk makt og herlighet, men for å gjøre sin Fars vilje, og gå lydig gjennom lidelse og død.

I Getsemane hadde Jesus tatt med seg tre av sine apostler, nemlig Peter, Jacob og Johannes, for at de skulle «våke og be» sammen med ham. Ifølge Lukas var de bare «et stenkast» fra Jesus. Selv om de sovnet, så har de neppe sovet hele tiden, og dessuten vekket Jesus dem. Det er derfor ikke usannsynlig at de i hvert fall har hørt en del av Jesu bønn. For dette taler også at man både i antikken og middelalderen bad (og leste) høyt.

Men vi kan heller ikke se bort fra den mulighet at Jesu bønn i Getsemane, slik den foreligger i evangeliene, er en frukt av evangelistenes innlevelsesevne og inspirasjon. De moderne skriftgranskere har lært oss meget om evangelistenes selvstendighet i forhold til de overleverte beretninger. For også evangelistene er teologer og forkynnere, og de skriver ikke bare for å referere, men for at vi skal komme til tro. Derfor ser vi ofte at de forteller om den samme hendelse på forskjellig måte, alt etter hva de selv synes er det vesentlige. Beretningen fra Getsemane er utvilsomt historisk i sin kjerne, men behøver ikke derfor være det i alle detaljer.

GUDSTJENESTER I HELGENE		Stille messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i> Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.: sønd.: 19.00 9.30 19.00	— 11.00 —	
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35	11.00 —	
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 18.30	11.00 —	
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—	
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	11.00	
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587		9.30	
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	lörd.: sønd.: 18.30 8.00	11.00	
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lörd.: sønd.: 19.00	11.00	
<i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien	9.30		
<i>Florida kapell</i>	19.00		
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30	
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00	
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	9.00	10.45	
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	lörd.: sønd.: 18.00	11.00	
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381	9.00	11.00	
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lörd.: sønd.: 18.00 9.00	11.00	
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: sønd.: 18.00	10.00	
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	9.00	11.15	
MOSS: <i>St. Mikals kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 41 038	—		
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00	
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45	
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.30	
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.30 9.30	10.45	
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		11.00	
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —	
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670	6.15	—	
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00	
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eystens sykehjem</i> , Jernbanegt. 29		11.00	
MOLDE: <i>St. Sanniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00	
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Norvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00	
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	19.30	11.00	
<i>St. Elisabethsostrene</i> , Mellomveien 47, tlf. 81 783	8.00	—	
BODØ: <i>St. Eystens kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 81 487	8.15	10.30	
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	19.00 8.00	11.00	
HARSTAD: <i>St. Sanniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30	
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82		18.30	
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072		11.00	

Ved ST. PAUL SKOLE, BERGEN

som er en privat, katolsk menighetsskole, blir det fra 1.8.77 inntil 3 stillinger ledige for lektorer, adjunkter, lærere og faglærere som samlet skal dekke barne- og ungdomsskolens fagkrets.

Skolen, som er en kombinert barne- og ungdomsskole med én klasse på hvert trinn, bestreber seg på å føre en kristen linje i undervisningen og oppdragelsen for såvel de katolske som de ikke-katolske elever.

For stillingen gjelder lønns- og arbeidsvilkår etter de til en hver tid gjeldende regulativ, lov, reglement og instruksjoner.

Tilsetting på 3 måneders oppsigelse, dels midlertidig tilsetting for skoleåret 1977/78.

Søknader med nødvendige opplysninger, vedlagt belegg for avskrifter av vitnemål og attester, legeattest av nyfødt og oppgave over godkjent tjenestetid pr. 1.8.77 sendes til Paul skole, Nygårdsgt. 114 a, 5000 Bergen, innen 15. februar 1977.

Av pressen

LUTHERSK OG KATOLSK PAVEDØMME I NORGE

Sykehusprest Per H. Andersen anmeldte nylig pater Finn Thorn's siste bok «Derfor Kirke», Aschehoug 1976 (*Dagbladets Kronikk*, 24. des. 1976). Avisen ga kronikken titelen «Luthersk og katolsk pavedømme i Norge». St. Olav tillater seg å klippe litt fra den:

Han (pater Thorn) påviser at tanken om «Skriften alene», som den lutherske kirke selv oppfatter som sin styrke, stadig på nytt viser seg å være dens svakhet (s. 73-74): «Med stor styrke og selvsagt med full rett, og i samsvar med alle kristne kirker, forkynner Den norske kirke Guds ord som den høyeste norm for kristen tro og kristent liv. Dette Guds ord finner alle kristne kirker i den hellige Skrift». Men dette må stadig tolkes og forkynnes på nytt. «I sin for-

kynnelse av Guds ord har Den katolske kirke en viktig hjelp i sitt læreembete ... Et slikt lære-embete — i alle fall i katolsk forstand — mangler Den norske kirke, og det er dens svakhet. Det gis ingen autoritativ kirkelig instans som i strids-spørsmål kan avgjøre hva som er den rette forståelse av Guds ord.»

Her står vi ved sakens kjerne. For også den norske kirke har et pavedømme. Når vi sier «Skriften alene», er det et paradoks, for skriften er aldri alene. Vi har ikke noe lære-embete som med autoritet kan si at slik lærer kirken. Og allikevel opptrer visse kretser som om de innehadde et slik embede og utsteder villig vekk attester om manglende skrifttro og be-kjennelsestroskap til dem som ikke hyller deres utgave av den lutherske lære. Prinsipielt sies det fra det hold, at om noen ut fra Skriften kan påvise at den lutherske bekjennelse lærer feil, så må bekjennelsen forandres. Men det er bare det, at om noen følger denne oppfordring så er han dermed satt utenfor, for det lutherske lære-embete har talt.

Og dette tror jeg må være noe

av grunnen til at Den katolske kirke kan oppvise stor enhet, til tross for de dype forskjeller det er innen kirken. Paven er anerkjent som en ytre autoritet, som ikke står over kirken, men i den, i fellesskap med de andre som innehar læreembete. I det minste vet man hvem man kan slåss med når man ikke er enig. Men vi opplever altså ikke sjelden at den lutherske kirke, som er utgått fra en mann som utfra sin samvittighet gjorde opprør mot en pavekirke (i denne negative forstand), ikke selv i praksis anerkjenner folk som for sin samvittighets skyld, og etter nøye skriftgranskning og overveielser kommer til andre resultater enn de selvoppnevnte lutherske pavemenn.

Men vi har ikke råd til en slik unyttig strid i kirken. Den strid vi har råd til, og som vi

bør føre, er den som føres i vennskapelighet når vi erkjenner at vi er forskjellige og at vi erkjenner stykkevis. Først da kan vi oppnå kirkelig enhet, og da kan også mennesker utenfor kirken kanskje få øye på at kristendom kan være noe annet enn strid om formuleringer

Bemerkelsesverdig enighet om kirkelig autoritet

London 5. januar (KNA). En studiekommisjon sammensatt av teologer fra den anglikanske og den katolske kirke skal 20. januar offentliggjøre et felles dokument over temaet «Autoritet i kirken». Dokumentet sammenfatter det som kom frem på en konferanse som fant sted i Venezia 24. august til 2. september 1976. Resultatet av teolog-samtalene er i mellomtiden blitt godkjent av begge kirker.

Ifølge vel underrettede kilder skal dokumentet inneholde «en bemerkelsesverdig enighet om pavens universelle primat» Dette utelukker ikke, heter det videre, at en rekke betydelige vanskeligheter i dette spørsmål står igjen.

Offentliggjørelsen av det nye katolsk-anglikanske dokumentet er fortsettelsen av en rekke publikasjoner om felles standpunkter i disse kirkers teologi. Tidligere er det kommet en felles erklæring om Eukaristien i 1971, og om embete og ordinasjon i 1973.

Vi har ennå noen få kalendere igjen for 1977:

Mon Agenda, kr. 17,50.

Berckers Scwesternkalender, kr. 24,—.

Bøker:

Lofink: The Christian Meaning of the Old Testament, kr. 46,30.

Pelikan: The Emergence of the Catholic Tradition (100—600), kr. 208,—.

Knowles, Obolensky: The Christian Centuries, The Middle Ages, kr. 126,20.

Metz: Theology of the World, kr. 31,—.

Thomas Aquinas, Utvalg, innledning og oversettelse ved Knut Erik Tranøy, kr. 12,50.

Augustin: Bekjennelser, kr. 30,—.

Jaubert: Approches de l'Évangile de Jean, kr. 62,90.

The Mystical Doctrine of St. John of the Cross, kr. 34,75.

Collected Letters of St. Thérèse of Lisieux, kr. 28,—.

Teresa av Avila: Fullkomlighetens väg, kr. 38,—.

Vår Heliga Fader Johannes Chrysostomos Liturgi, kr. 9,—.

Stillhetens psykologi — Trancendental Meditasjon, v/Branderud, Drageset, Grøndahl m. fl., kr. 25,—.

Plater:

Louis Vierne Orgelwerke, kr. 30,—.

Messiaen: Les Corps Glorieux, kr. 70,—.

* Orgelwerke, kr. 70,—.

* Meditationen über das Geheimnis der heiligen Dreieinigkeit für Orgel, 2 plater, kr. 105,—.

Dupré: Der Kreuzweg (nach Claudel), kr. 29,50.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

Åpent kl. 9-16, lørdager kl. 9-13

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	}	Bergen
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.	}	Hammerfest
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke	}	Hønefoss
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus	}	Lillestrøm
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Tromsø
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	}	Trondheim
St. Mikals Kirke		
St. Mikals prestegård	}	Tønsberg
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.	}	
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.	}	
St. Elisabeths Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	
Bispegården		
St. Olavs Kirke,	}	
Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	

Ved bestilling av olje:

Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

Oyenvitne fra Beyruth forteller...

(Forts. fra side 10)

— Sânt er vanskelig å uttrykke i ord. Jeg merker selv noen symptomer på at jeg reagerer anderledes enn før. Vold på kino, f. eks. Jeg reagerer voldsomt mot det nå. Vold er virkelighet for så mange mennesker. Så jeg har lært noe om forskjellen mellom å høre om ting og å leve dem selv.

Ellers husker jeg at jeg aldri stilte spørsmålet: «Hvordan kan Gud til late...» Det var ikke Guds krig, liksom. Det hører vel sammen med min oppfatning av skapelsen: Gud har nå overlatt mye av ansvaret for verden til oss. Men likevel, dette med Røde-Kors-speiderne som risikerte livet, viste meg at Gud måtte være med i spillet. De kunne ikke vært så menneskelige uten at Gud inspirerte dem.

— Hvordan er det så å komme hjem hvor problemene mer gjelder pengesorger og hjeminnredning?

— De to månedene i Libanon er ingen parentes i mitt liv. Når jeg dro, var det allerede fordi jeg gjerne ville gjøre noe verdifullt med livet mitt. Det er ikke nødvendig å oppsøke krig for å ha et slikt ønske. Og nå etterpå, er dette ønsket forsterket. Det er sammenheng i mitt liv før, under og etter Libanon-arbeidet.

— Hvordan går det med Røde-Kors-sykehuset nå?

— Det ble nedlagt da krigen opphørte. Det var et feltsykehus for krigsofre og forulykkede, som skulle avlaste de permanente hospitalene. Det hadde også en mor/barn stasjon som krigen gjorde nødvendig. Røde Kors — det sveitsiske — delte ellers ut mat og medisiner over hele landet, lette etter forsvunne mennesker — og skulle også ta seg av krigsfangene, men av dem ble det bare 12!

Det jeg gjorde, var ikke så uvanlig. Jeg synes det burde være nærliggende for alle som har en kompetanse å melde seg til lignende oppgaver når det er bruk for det. Jeg vil påstå at det er faglig, menneskelig og kristent berikende.

BERGEN

1/2 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstysforretning

TORNØEGARDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk

Tif. 99 016 Bergen
Solheimgt. 25

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

FORBIKINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSSKAPET
VESTA HYGEA

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

Ønske om mer ansvar til kvinnene

I dagene 15.—17. oktober ble det holdt en tverrpolitisk og tverrkirkelig konferanse om «Kvinner i kirken». Konferansen samlet representanter for teologisk forskning, kirkens arbeidere og menighetene. Katolsk deltager var Kari Elisabeth Børresen. Konferansen var en av en rekke faglige sammenkomster som har tatt for seg ulike sider av kvinnens stilling i samfunnet. Gruppen drøftet kvinnens stilling i Den norske kirke, de kristelige organisasjoner og andre kirkesamfunn, og hvilke kvinnekriminerende holdninger som gjør seg gjeldende i kristne miljøer. Det ble lagt frem statistikk som bl. a. viser at det er en representasjon av kvinnelige menighetsrådsmedlemmer i Norge på 40,3 %. Dette overstiger langt den kvinnelige representasjon i politisk valgte organer. I høyere råd og blant ansatte medarbeidere i kirken er fordelingen langt mindre gunstig. Det ble understreket at den voksne generasjon kvinner er oppdratt til en underordning som fører til liten selvtillit og mangel på mot til å gå

inn i krevende oppgaver i kirken. En viktig forutsetning for kvinnenes medansvar i kirken er at mannen tar medansvar i hjemmet.

De opplysninger som ble lagt frem om de kristelige organisasjonene og andre kirkesamfunn viser at mulighetene for innflytelse i de besluttede organer varierer sterkt. Like ansettelses- og arbeidsvilkår og lik lønn for kvinner og menn både innen kirken og organisasjonene ble fremholdt som rettigheter som burde være selvsagte.

Innen kirken har det i de senere år foregått en betydelig revurdering av synet på kvinner. Blant aktive kristne er det stadig flere både av kvinner og menn som er opptatt av kvinnespørsmål og ser kvinnefrigjøring som et viktig kristent anliggende. I ulike fora er kvinnespørsmål blitt tatt opp til debatt. Boken «Kvinnekamp og kristen tro» som ble utgitt av Kirkerådet 1975, tar opp forholdet mellom kirken og kvinnebevegelsen og den utfordring som denne representerer for kirken.

Nyheter

Kirken vil være nøytral i den spanske valgkampen

Madrid 4. januar (KNA). Den katolske kirke vil forholde seg nøytral i valgkampen som nå begynner i Spania. Madridavisen «Ya» forteller at styret i Spanias sosialdemokratiske parti takket erkebiskopen av Madrid, kardinal Vincente Enrique y Tarazon for denne nøytraliteten i en skrivelse, og har samtidig søkt om audiens. Kardinalen hadde erklært at hierarkiet ikke ville støtte noe parti, men forholde seg «strengt nøytralt».

Brasils biskoper tilbakeviser mistenkeliggjørelse

Rio de Janeiro, 2. jan. (KNA). Den brasilianske bispekonferanse tilbakeviser i et brev rettet til landets befolkning mistenkeliggjørelsen om at enhver solidaritetserklæring med de undertrykte skulle være en kommunistisk, subversiv handling. Biskopen føyer til, at den store reserve av tålmodighet og håp som det fredsommelige brasilianske folk besitter, ikke er uutømmelig.

Nytt forhold kirke—stat også i Italia

Ifølge det amerikanske magasinet Time, forhandler Statsminister Giulio Andreottis regjer-

THRONSEN & CO. BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

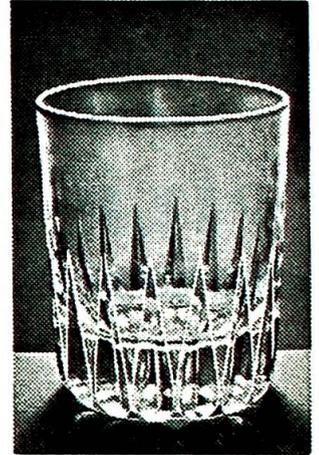
Allslags snekkerarbeid utføres REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvel 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

ing med Vatikanets representant Agostino Casaroli, om en ny avtale mellom stat og kirke i Italia. Konkordatet fra 1929 gjør katolsk kristendom til statsreligion i Italia. Utkastet til nytt konkordat vil nærmest gjøre slutt på dette. Religionsundervisningen, hittil obligatorisk, vil gjøres valgfri. Skjønt disse og andre forandringer tilsynelatende vil svekke kirkens stilling i Italia, mener paven og de fleste embetsmenn i Kurien, at det vil være til kirkens fordel å stå fritt i forhold til fremtidige regjeringer.

OSLO

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset

„Poctafino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekker i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3,50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Walligani

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Filser - Linoleum
Tapeter - Farvehandelvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. AS

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

REDAKSJONEN

treffes mandag—fredag
tlf. 20 72 26
eller 55 07 71 (9—13, 16—19)

FILM

Siste sjanse i Paris

Mellom Olsenbanden på nye eventyr og Alle presidentens menn på Klingenberg har et helt uoppsiktsvekkende fransk par funnet veien til det ellers nokså lugubre Palassteatret, hvor en av sesongens morsomste og søteste filmer forlyster et nedslående fåtallig publikum.

For en gangs skyld noe helt ukomplisert og ikke-tragisk: en kvinne i 40-årene, innehaver av en skjønnhets-salong for hunder, og en jevngammel mann, skatteinspektør av yrke, møtes pr. annonse. Han har et meget kortvarig ekteskap langt bak seg, og en voksen hjemmевærende sønn, hun antyder noen tidligere forbindelser som ikke har ført til noe, og trøster seg ellers med sine pudler. Første tafatte møte finner sted på en kafé, og dermed går startskuddet for en utvikling som er herlig helfransk og befriende brysom på det ytre plan. Hennes bikkjer ramponerer hans leilighet, hans skatteinspeksjon rammer hennes forretning. De rangler sammen en aften og han blir sørgelig full og må hjelpes i seng av henne, hans tidligere venninne låser ham inne på kontoret så han må bryte seg ut og ankomme hjem i fillet dress og med lite sannsynlig forklaring. De krangler fransk og høylytt med voldsomme fakter, og blir til slutt yndig forsonet.

Og det er altså det hele. Ingen sjelegransking, ingen sjalusi mot tid-

ligere opplevelser, ingen komplikasjoner på grunn av hans barn eller hennes fortid, ingen glimt av tom og vond ensomhet for å motivere dem til det skritt å rykke inn en «bekjentskap ønskes»-annonse — men derimot en serie uhyre morsomme scener, og et møte med to ikke-billedskjønne mennesker med glimt i øyet og oppriktig hengivenhet og stor sans for humor.

Det er en enkelt scene her som lenge blir stående i erindringen fordi den har innhold utover det umiddelbart morsomme. Andre kvelden de er sammen går de på kino, men ved en misforståelse havner de på en pornofilm. Vi ser ikke selve filmen selv, men den stakkåndede pusting fra lydbandet, og uttrykkene i ansiktene hos det utelukkende maskuline publikum later oss ikke i tvil: nå foregår det på lerretet så det koster etter! Vårt par er ikke klar over hva de har begitt seg ut på før de med meget strev er kommet til sete, da blir han pinlig berørt, ber tusen ganger om unnskyldning og vil hale henne med seg ut. Men damen protesterer — dette er faktisk interessant og dessuten litt komisk, og hun er ikke

skvetten — men kanskje han ikke tåler å se slikt? Selvfølgelig tåler han det, man er da mannfolk. En rask liten trette utvikler seg, hun stormer ut i plutselig erkefransk hissighet, han stormer etter — og episoden oppløser seg i en blanding av skold verdighet, voldsomme utbrudd og yndig forening. Poenget her er paret's reaksjon på porno: de er voksne nok til å se den i øynene med en blanding av saklig vurdering, overlegen og nedlatende nyssgjerrighet og ellers likegladhet. Er dette noe å skrike opp om da? Er dette virkelig verd en oppblåst moralsk fordømmelse?

Er i det hele tatt dette noe for voksne mennesker? Og slik sett i relieff mot en munter kjærlighetskomedie blir denne underholdningsindustriens bastard redusert til det sludder den er, en nærmest ufrivillig idioti, tidtrøyte for tanketomme tosker. Jeg vil tro at denne overlegne innstillingen uttrykker noe ekte fransk, noe som hører hjemme i en kultur hvor amour og erotikk er blitt raffinert til en fin kunst, et uttrykk for glede.

Per Bang

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: f. Arne Fjeld (ansv.) og Marianne Gunnarsjaa

Faste medarbeidere: f. Kjell Arild Pollestad, Per Bang

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.

Kr. 35 ½ år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro: 20 46 480